

La virtut intel·ligent

Ens és posat per exemple un administrador infidel que, per tal d'assegurar-se l'esdevenidor, fa uns generosos descomptes als deutors de l'amo. Així, pensa, quan seré destituït, em reberan a casa seva. És una estafa, però una estafa intel·ligent.

No hi busquem massa complicacions en aquest evangeli. (Més de quatre comentaristes s'hi han cremat les celles) Com és evident, l'aspecte exemplar de la paràbola no és l'estafa, sinó la intel·ligència amb que s'ha dut a terme. Així ho reconeix el mateix amo perjudicat, home que, pel que sembla, sabia prendre's els entrebancs de la vida amb filosofia, i no s'estava de lloar-ne els aspectes interessants.

Una lloança de la intel·ligència en la vida cristiana ens és ben oportuna, em sembla. La paràbola d'avui vé a dir-nos que la intel·ligència que esmercem en atresorar metàl·lic (que no és poca, segons la fama, al nostre país i a la nostra ciutat), es convertiria en una inversió molt més intel·ligent si l'esmerçàvem en guanyar-nos una posició sòlida a la vida definitiva. «Guanyeu-vos amics, diu Jesucrist, amb els diners de la iniquitat, perquè quan finareu us rebin en els eternals estatges». Els amics seran els germans en favor dels quals haurem renunciat als nostres béns. En realitat, la paràbola ens dona una lliçó de *pobresa* (que és una de les constants de l'evangeli de Sant Lluc), una pobresa intel·ligent, rentable.

Però la lliçó podem ampliar-la a qualsevol altra virtut cristiana. La intel·ligència és l'instrument primordial de tot home ben constituït. ¿No heu sentit mai a dir: «No vull pensar, perquè perdria la fe?» Desseguida se'ns acut la resposta: No és la fe el que perderíeu, amic, sinó la superstició o el fanatisme (que no us fan cap falta) si és que en teniu, i si no, no res.

Perquè si la fe és un tresor, la intel·ligència n'és la clau. De res no us servirà una caixa de cabals si no

L'educació i l'amor

Un dels psicòlegs més profunds i coneixedors de l'ànima humana que registra la història d'ençà de la vinguda de Jesucrist, Sant Agustí, va deixar escrit en un dels seus llibres: Estima i fes el que vulguis. Posa l'amor com a norma única sobirana de conducta. La frase és atrevida, però no per atrevida deixa d'ésser vertadera. Adhuc en pedagogia. Sobretot en pedagogia. La seva validesa i fecunditat la comprovà experimentalment l'ilustre pedagog del segle dinou, Sant Joan Bosco. Deia moltes vegades que ell no emprava cap sistema nou, particular, inèdit amb els nois. El sistema era l'amor. Feia allò que l'amor li dictava. I l'amor, quan és autèntic, no s'equivoca mai.

L'amor i el bé — diuen els escolàstics — són comunicatius. Jo no sé si de les escoles de Sant Joan Bosco han sortit afamats tècnics i professionals. Segur que n'han sortit persones aptíssimes per a la societat d'avui dia. La història i l'experiència són els encarregats de dir-ho. Però jo no ho sé; no ho sé amb certesa apriorística. Del que sí estic segur és que n'han sortit uns ciutadans perfectes, perquè l'amor que allà hauran après és precisament la base i el cimbori de tota societat perfecta (p. Trosarelli). L'amor és l'anella de la família, i qui diu de la família, diu també de la societat.

La pedagogia és una ciència que evoluciona i que amb el progrés i l'experiència perfecciona els seus sistemes i millora els seus afers. Però la inquietud que provoca el canvi, el papalloneig constant d'aquesta ciència gira i girarà sempre al voltant de l'amor. Crec que no és necessari discutir aquest punt, perquè tothom hi està conforme.

L'amor ensenya que el jo, en certa manera, Déu l'ha creat en funció dels altres. Que l'home és un ésser social. Que no és lícit creuar-nos de braços davant dels altres que tenen exactament els mateixos drets que nosaltres de viure, d'esdevenir feliços i d'usar, gaudint-ne, dels béns espirituals i temporals que el Senyor generosament ens ha donat.

L'amor ensenya que el jo, Déu l'ha creat en funció dels altres. Un noi ha mort per a salvar a un amic. La notícia és d'una trista bellesa, perquè és una valoració tan fina de l'amistat i l'amor, un oblit tan gran i perfecte de sí mateix, és a dir del propi jo, que proporciona ample tema de meditació sobre les premisses que acabem de posar en aquestes ratlles. La notícia la destaquem sobremanera perquè quedà com perduda entre les fulles dedicades, els mesos passats, a Krushev, botxi de milers de persones. Quedà perduda, sense el relleu i la propaganda que s'hagués fet si el noi salvador hagués estat un noi ianqui, en lloc d'un noi del Perú. Carles Yupangui, de deu anys d'edat tot just, aconseguí salvar a l'amic que s'ofegava en el mar, però una onada impetuosa l'arrossegà a ell en el precís moment en que depositava l'amic sobre el sorral de la platja.

Aquest noi havia après a estimar; sabia què era l'amor, perquè l'havia vist practicar en els seus pares i mestres. El noi ha fet allò què sabia que nosaltres hauríem fet — comentaren els seus pares en saber la notícia. Però si aquesta mort, malgrat la seva tristesa inèdita, enlaira l'esperança en els valors supremes que sostenen la Humanitat, la segona, com el revés de la medalla, és desesperançadora. Tres nois japonesos s'han suïcidat perquè «la mamà ja no s'ocupa del papà». Una família en la qual uns fills d'escassa edat cometen un acte tan horrible, i això amb la seva innocència d'infants, es també a propòsit per a meditar seriosament sobre tantíssimes llars on no es centra tot en l'amor, on no es cerca la benedicció del Senyor a favor d'aquesta barca tan exposada en la qual ha de navegar la família estretament unida.

L'amor és la base i el cimbori de l'educació. Però l'amor no l'aprenen els nois en els llibres. L'amor l'aprenen en la vida. L'amor és ella, la vida. — E. P.

podeu abastar-la. No sabreu què hi ha, ni si és buida.

La connexió amb el món sobrenatural no s'estableix a través del sentiment o de vagues forces de la subconsciència, sinó a través de les més altes i clares facultats humanes: l'enteniement i la voluntat.

Les altres coses —sensibilitat, mimetisme, pressió de l'ambient— poden ajudar i també destorbar. Però sempre serà veritat que la millor lloança que podrem rebre serà la que el Senyor féu del seu administrador: «Ha obrat intel·ligentment».

J. CAMPS